

tržiški Vestnik

LETO IX. — ST. 13/14

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

Izdajatelj: Zavod »Tržiški vestnik«, Tržič — Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik Vlado Erjavšek — Tiska tiskarna »Gorenjski tisk«, Kranj — Naslov uredništva in uprave: Tržič, Cesta JLA 3. Tel. 255 Številka — računa pri KB 607-705-2-189 — Celoletna naročnina 360 din, posamezna številka 15 din

5. avgust - naš praznik

Spet se približuje dan, ki je v zgodovini tržiškega prebivalstva najpomembnejši, to je dan, ki se ga spominja sleherni prebivalec tržiške občine s spoštovanjem. To je 5. avgust, ki ga slavnostno praznujemo vsako leto kot spomin na prve žrtve fašizma pod Storžičem. Ne mislim omejnati dejanja samega, ki ga že itak vsi dobro poznamo iz mnogih člankov in pripovedovanj. Za nas je važno zato to, da je prav tega dne za naše kraje — to je za ljudi naše današnje občine dan, ko je napolnil čas, da so prelili kri prvi borci pod Storžičem pri obrambi svoje domovine pred mnogo močnejšim zavojevalcem. Te prve žrtve so vzbudile v vseh zavednih ljudeh misel na organiziran odpor proti njim, ki so nas hoteli zbrisati z zemljevida Evrope kot narod. Vendar se je iz naroda hlapcev v štirih letih težkega boja rodil narod junakov. Lahko smo ponosni tudi na to, da so se za našo svobodo borili mnogi Tržičani in ni jih malo, ki so prelili tudi kri za to, kar mi danes uživamo.

Prav letos pa tudi mineva 15. obletnica osvoboditve. To je obletnica, ki nam pove, da si jugoslovanski narodi že 15 let grade svojo socialistično domovino. Če danes primerjamo Jugoslavijo s tisto pred 15. leti, lahko občutimo ogromen napredek, ki ga je naša država v tem času dosegla. Seveda pa moramo vedeti, da ta napredek terjal mnoge težave, ki včasih niso bile mogoče nič manjše kot tiste, ki smo jih morali prenašati med NOB. Vendar so te težave rodile bogate sadove. Poglejmo samo našo industrijo, ceste, železnice, stanovanjske zgradbe in še mnoge druge objekte, ki smo jih zgradili v dobi kratkih 15 let. To so sadovi naše revolucije in naše povojne graditve. Če pa smo hoteli iti v korak z drugimi državami, pa je bilo nujno potrebno tudi vzdrževanje in pravilno vodenje mednarodne politike. Če se spomnimo nazaj leta 1948., ko smo doživljali napad informbirja ali vprašanja Trsta ibd., potem lahko trdimo, da je bila naša politika vedno pravilna in usmerjena v to, da se vsa mednarodna vprašanja rešujejo na miren način, na način kot je to že mnogokrat poudarjeno, v duhu aktivne koeksistence narodov. Vemo, da je naša vlada na čelu z maršalom Titom to vedno zastopala. Da je ta pot izključno pravilna, nam je porok tudi to, da se vse novoustanovljene države prijateljsko družijo z nami in podpirajo našo politiko.

Pomislimo na mnoge državniške obiske, ki so se zvrstili v zadnjih letih. Tudi naše delegacije so obhodile že mnoge države z namero, da spoznajo način njihovega žvroljenja in dela. To so obiski, ki prinašajo nam in vsemu svetu svetlo idejo o tem, kako je treba voditi politiko miru, politiko, po kateri hrepeni ves napredni in miroljubni svet. To je politika svobodnega človeka, politika, ki vztraja na tem, da si vsak narod sam piše svojo usodo in odloča o sebi brez vmešavanja močnejših sil. Takih narodov je po svetu vedno več in več. Ti narodi zahtevajo svobodo in samostojnost. Poglejmo samo afriške narode, kjer se posamezni prebujajo in zahtevajo odpravo kolonializma in nadoblasti. Tej misli se pridružujejo tudi naši narodi, ki dobro vedo, kaj pomeni biti suženj in podrejen drugemu.

Kot v zunanji, tako smo si tudi v znotraj države ustvarili tako politiko in stanje, kakršnega je danes lahko vesel sleherni državljan-upravljalavec. Zakaj upravljavec? Ne smemo pozabiti, da prav letos praznujemo desetletnico delavskega samoupravljanja. Pred desetimi leti so v naši državi dobili v upravljanje svoja podjetja prvi delavci. Kaj pa danes? Danes to niso več posamezni delavci, danes gre to v deset in stotisoče. Prav s temi delavskimi vojski naš narod teži k tisti Marksovi misli, ki pravi: »Tovarne v upravljanje delavcem«. Danes pa pri nas tudi to ne zadostuje več. To je prav lepo povedala tovarišica Vida Tomšičeva na ne-

V spomin na storžiške žrtve praznujemo občinski praznik

dačni proslavi v Begunjah, ko je v svojem govoru med drugim dejala: »Danes se postavlja pred nas z vso ostrino naslednji problem: ne samo upravljanje znotraj tovarne, ne samo skrb za nagajevanje po delu, marveč upravljanje s presežkom dela v okviru občine, razvijanje občine kot skupnosti proizvajalcev in upravljavcev, kjer se bo dokončno ustvarila ideja o osvoboditvi človeka«. To so besede, ki nam povedo, kam vodi naša nadaljnja politika. Ta politika pa je tudi pravilna, saj težimo za tem, da bo naš človek čimprej popolnoma samostojen in svoboden. To je istočasno tudi najhitrejša in najzanesljivejša pot v gospodarskem razvoju celotne skupnosti.

Naše spominske proslave preteklih bojev naj ne bodo samo

pogled v preteklost, ampak naj bodo za naš nenehni vir novih poti, ki jih iščemo in jih bomo ustvarili le s svojimi silami in z lastnimi napori za boljše žvroljenje nas samih in istočasno za boljše življenje proletariata vsega sveta. Ti prazniki naj nam torej razvijajo ideje, ki so jih nosili v srcih naši borci in ki jih je hotel zadušiti fašizem. Izvrševanje naših prihodnjih nalog pri graditvi socializma v naši državi bo najuspešnejši boj proti reakciji in neofašizmu, ki se pojavlja v Nemčiji in tudi po drugih državah Evrope.

Ob zaključku želim izreči vsem delovnim ljudem naše občine najiskrenejšo čestitke ob priložnosti praznovanja našega občinskega praznika!

Predsednik Lovro CERAR

22. julij - dan vstaje slovenskega naroda

Dne 22. julija je počela prva slovenska partizanska puška in ta dan praznujemo kot Dan vstaje slovenskega naroda.

Komunistična mladina, ki se ni strinjala s tedanjimi režimi in, ki ni hotela biti hlapec nemškemu krvnikom, je pred 19 leti zanelila iskro narodnega upora in pričela organizirati borbo, v katero so se vključili vsi zavedni Slovenci.

Menda ne poznamo tako spretno in dosledno izvedene organizacije, kot je bila Osvobodilna fronta, ki je vodila vso našo krvavo borbo. Okupator si je zaman priz-

deval, da bi zatrl upor, zaman je pošiljal v našo deželo nove in nove divizije, ki so preplavljale naše kraje. Okupatorju so pomagale organizacije domačih izdajalcev, vendar ni ga bilo, ki bi nas uničil. Nobeno nasilje, nobena še tako krvočrna dejanja in uboji, natrpene ječe in koncentracijska taborišča niso uničila naprednega duha upora, ki je plamtel po vseh krajih slovenske dežele. V štirih letih so doživljali ljudje take grozote, ki si jih težko predstavlja človeška fantazija.

Ta boj ni bil samo osvobodilna vojna, bil je tudi revolucija, kajti borci so se borili

proti tedanji notranji razcepjenosti in nezdravemu strankarskemu sistemu. Partija je zbrala vse napredno in začela borbo za ljudsko vstajo.

Danes si težko predstavljamo, kako so sprejeli naši borci golih rok, bosih in lačnih, borbo s tako močnim sovražnikom. Vendar le ni zmagala oborožena podivjana vojska, ki je pobijala otroke, starčke in žene, zmagala je neuklonljiva volja po svobodi, po času, ko si bodo nekdanji borci, sedaj kot tvorca novega življenja ustvarili čas, v katerem živimo v miru in svobodi.

Nešteti spomeniki nas spominjajo na žrtve, ki so padle za to, kar danes živi uživamo

Nemški napad na kočo pod Storžičem 5. VIII. 1941

Dne 26. julija 1941 je bila nad vasjo Cegelnica pri Naklem ustanovljena prva Kranjska četa, ki je še istega dne krenila pod Storžič. V to četo sem skupaj s svojima bratoma in drugimi prvoborci iz okolice Nakla in Kranja stopil tudi jač. Ta dan je bila nad Veterinarni ustanovljena tudi Tržiška četa. Pod Storžičem sta se obe četi združili v Kranjsko-tržiški ali Storžiški bataljon.

Bataljon se je nastanil v bivši Verbičevi koči pod Storžičem. Vodstvo bataljona je sklenilo, da bataljon začne takoj z oboroženimi napadi na nemškega okupatorja. Dne 1. avgusta smo na Poljani pod Storžičem ubili nemškega državljan Walterja Heckerja, direktorja nemške banke iz Kranja, ki je vohunil za nami. Bataljon je takrat štel blizu 70 borcev in bork, dobro oboroženih in s precejšnjo borbeno moralno. 4. avgusta je skupina nad 50 borcev v večernih urah krenila iz koč pod Storžičem proti Dobri, kjer je bilo dogovorjeno, da se skupaj s partizani Cankarjevega bataljona, ki pride preko Save z Jelovice, izvede skupni napad na kaznilnico Begunje, v katero je nemško-fašistični okupator začel množično zapirati gorenjske rodoljube in pristaše Osvobodilne fronte. Kakih 20 borcev in bork pa je ostalo v koči pod Storžičem, med njimi tudi jaz. V popoldanskih urah tega dne je naša patrola na planini Konjščica ujela sumljivega turista-domačina iz Tržiča, Sušnik Gabriela. Takrat nismo vedeli, da je gestapovski vohun, kar smo kasneje ugotovili, toda kljub temu smo ga zadržali v koči. Komandir naše skupine, ki je ostal v koči, je bil tov. Mrak in z njim sem v noči od 4. na 5. avgust 1941 stražil v koči sumljivega turista. Okoli tretje ure ponoči sem smel nekoliko zadremati. Kmalu pa me je prebudil tov. Mrak in mi je rekel, da ve, da sem potreben počitka, toda, da po zaporedni listi stražarjev prihajam na vrsto za stražo. Odšel sem brez ugovora na stražarsko mesto, kajti zavest in disciplina sta bila v partizanskih enotah na prvem mestu.

Drugi dan, 5. avgusta, je naša skupina imela nalogo, da odide iz koč na Javorniško planjino in se do povratka bataljona, ki je odšel proti Begunjam, na tej planini zadržati. Komandir, tov. Mrak mi je obljubil, da bom lahko podnevi, ko bomo izvršili premik, lahko več počival.

Zaradi predvidenega umika naše skupine iz koč tega dne sta kuharja imela nalogo zgodaj zjutraj pripraviti zajtrk. Še v mraku sta odšla k bližnjemu studentu pod koč po vodo. — Stražil sem na levem spodnjem vogalu koč in bil sem oborožen s puško - mavzerko. Poleg tega je bilo okoli koč še nekaj stražarskih mest in na enem od njih, meni najbližjem, je bil prav v tistem času na straži tudi tov. Janežič Anton iz Tržiča, ko sta se kuharja kmalu nemoteno vrnila z vodo v koč, se je začelo pravkar rahlo daniti. V svežem avgustovskem jutru sem nenadoma začul v moji neposredni bližini, kakih 15—20 metrov od koč, oziroma mojega stražarskega mesta, prelom suhe vejice, kar je vzbudilo mojo napeto pozornost. Uprl sem pogled v smeri čutega šuma in v jutranjem spomenik in ob katerem se vsako

polmraku med debli smrek in jelk bližnjega gozda, ki se je razprostiral okoli koč, opazil obris polovice čelade nemškega vojaka. Takoj sem brez pomisleka odskočil puško, nameril proti opaženemu cilju in sprožil. Na prvi moj strel ni bilo nobenega odgovora, zato sem takoj nato oddal še drugi strel z namenom, da na bližajočo se nevarnost opozorim v koči se nahajajoče tovariše. Takoj nato sta se proti meni pognala dva Nemca, verjetno z namenom, da me ujmeta živega. Prav lahko bi me ustrelila, saj sta se le na nekaj korakov približala meni. Njunega napada sem se ubranil tako, da sem s puškinim kopitom odbijal njun dohod k meni, tako, da v svojem namenu nista uspela. V tem sem skočil proti drugemu stražarskemu mestu, ki je bilo na kolovozni poti zgoraj koč in kjer je stražil že navedeni Janežičev Tone iz Tržiča. Ta me je najprevo začudeno pogledal in ker je bil nekoliko naglušen, me je vprašal: »Kaj je?« in zakaj streljam. Odgovoril sem kratko le: »Streljaj!« Tovariši so ob tem nenadnem nemškem napadu in mojih streljih takoj začeli skakati iz koč. Takrat pa so Nemci, verjetno z vsem razpoložljivim orožjem začel streljati proti koči z mitraljezom, brzostrelkami, puškami ter metalj ročne bombe. Z Janežičem sva s poti zgoraj koč neprenehoma streljala v prihajajoče Nemce in nekaj časa krila umik tovarišev iz koč. Kakega organiziranega odpora Nemcem zaradi nenadnega napada ni bilo naši skupini mogoče nuditi. Seveda je pri tem proboju iz koč padlo 8 tovarišev in tovarišev, kjer danes stoji lep

leto ob občinskem prazniku zbere prebivalstvo Tržiča. Med padlimi je bil tudi mlad rdečeličen 17 letni Guček Anton, tovarniški delavec iz Strahinja, ki je 26. julija vstopil v Kranjsko četo na Cegelnici in s katerim sva bila iz mladih let prijatelja. Ostali preživeli iz skupine smo se po napadu umaknili v strmo pobočje Storžiča. Nekje na grebenu nad Skarjevimi pečmi smo imeli kratek pogovor in odločili, da gremo začasno vsak na svoje področje odkoder smo prišli v bataljon in, da tam poiščemo stik z ostalimi tovariši. S Storžiča sem se prebil proti Naklem in v vasi Okroglo dobil stike z našimi aktivisti. Kmalu nato sem odšel ilegalno v Ljubljano in naprej med dolenske partizane. S Štajersko grupo odredov, ki jo je vodil legendarni komandant Stane sem sodeloval v borbi na Jančah in Muljavi leta 1942. V polletju 1942 sem bil borec Zapadno-dolenskega odreda in Gubčeve brigade. V jeseni leta 1942 sem ob ustanovitvi postal borec Cankarjeve brigade in v njej sem se boril po širni slovenski zemlji vse do osvoboditve, ko smo izgnali nemškega okupatorja in domače izdalce iz naše domovine in priborili našemu ljudstvu svobodo, za katero se je borilo 4 leta z nemškim fašizmom

Napad in borba pri koči pod Storžičem, 5. avgusta 1941 je bil za mene, takrat 20 letnega fanta, ognjeni krst, ki sem se ga v kasnejših borbah, mnogo težjih in hujših, spominjal in zato sem mu posvetil teh nekaj vrstic, ki naj bodo posvečene spominu podstoržičskih junakov ob občinskem prazniku Tržiča.

Fister Stane

Z nadaljnjo demokratizacijo bomo dosegli še hitrejši napredek na vseh področjih S posvetovanja sekretarjev osnovnih organizacij ZK pod Storžičem

V soboto, 9. julija, je bil pod Storžičem posvet sekretarjev vseh osnovnih organizacij ZK naše občine, katerega se je udeležil tudi član Okrajnega komiteja ZK tov. Baldo Bizjak, ki je udeležence seznanil z osnovnimi postavkami, ki naj bi jih upoštevali pri sprejemanju novega petletnega perspektivnega plana. V kongres SZDL je sprejel toliko važnih sklepov, da bomo morali v nadaljnjih letih napeti vse sile, če jih bomo hoteli uresničiti tudi v praksi. Predvsem se bomo morali pri sprejemanju prihodnjega petletnega plana ozirati na štiri najvažnejše sklepe kongresa.

Najvažnejša je nadaljnja demokratizacija našega sistema in uprave, potem še intenzivnejši gospodarski razvoj, delitev dohodka in vprašanje življenjskega standarda delovnih ljudi.

Pri delitvi dohodka v gospodarskih organizacijah smo v naši državi dosegli tako dobre rezultate, kot jih ni nihče pričakoval. Zato smo lahko povečali tudi investicijske sklade in zgradili in obnovili mnogo podjetij. Struktura investicij je bila zelo dobra in se je pokazalo, da je vlaganje v negospodarske investicije pravilno in gospodarsko upravičeno. Z vlaganjem v negospodarske investicije se je hi-

tro izboljševal življenjski standard delavcev.

V novem petletnem planu bomo morali začeti uresničevati tezo, ki jo je postavil že tovariš Boris Kidrič, naj presežek viška dela damo neposredno proizvajalcu. Težnje po povečanju centralnih fondov so se pokazale kot napačne in bo treba nastopiti proti tistim strokovnjakom, ki mislijo, da bi s povečanjem centralnih fondov za 2% zagotovili hitrejši gospodarski napredek. Tudi povezovanje podjetij v višje gospodarske enote se je največkrat izkazalo slabo in je sedanja težnja taka, naj se v samih podjetjih začne uveljavljati decentralizacija. Predvsem pa moramo vedeti, da naše perspektive zavisijo od nas samih, saj v dobi razvitega delavskega upravljanja delovni kolektivi razpolagajo z velikimi sredstvi.

Za Gorenjsko, kot izredno razvito industrijsko področje Slovenije, je značilno, da ima veliko nesproščene amortizacije. — Te amortizacije se je nabralo na Gorenjskem že preko ene milijarde in jo je torej toliko, da nam tudi v Tržiču ne bi bilo treba najemati kreditov iz republiških in zveznih skladov.

Ko bomo v naši občini začeli pripravljati in sprejemati postavke za prihodnji perspektivni petletni plan, bomo morali

upoštevati te splošne postavke in sklepe V. kongresa SZDL.

V razpravi so sekretarji načeli tudi več specifičnih tržiških problemov, ki jih bomo morali rešiti v prihodnjih petih letih. Tov. Ogris je poudaril, da bodo podjetja s povečanjem sredstev morala začeti urejati tudi komunalna vprašanja, za katera se sedaj kaj malo brigajo. Tega se moramo zavedati že sedaj in začeti seznanjati ljudi, da bodo pravilno razumeli probleme in aktivno sodelovali pri izvajanju načrtov.

Politična šola

Predsednik ideološke komisije pri Občinskem komiteju ZK tov. Viktor Smolej, je sekretarje seznanil z organizacijo in namenom politične šole, ki jo bodo ustanovili jeseni. Ta šola je namenjena predvsem mladim aktivistom, ki bodo v prihodnjih letih sprejeli važnejše funkcije in jim je zato potrebna tudi politična izobrazba. Šola bo trajala sedem mesecev, obravnavali pa bodo 4 teme: politično ekonomijo, osnove znanstvenega socializma, delavsko gibanje in subjektivni faktor. Šola je pomembna pridobitev za našo mesto, saj se moramo zavedati, da morajo tudi vsi vodilni uslužbenci politično razgledani.

Letos za 72 odstotkov več čevljev kot leta 1955

3. julija so v podjetju Peko slovesno izročili svojemu namenu nov obrat

Po dobrih dveh letih, kolikor so trajala rekonstrukcijska dela in gradnja novega obrata, je 3. julija predsednik občinskega ljudskega odbora prerezal trak in s tem izročil nov del tovarne v obratovanje.

Tovarna Peko je najstarejša čevljarska tovarna v naši državi, saj obstaja že 56 let. Leta 1939 je znašala letna proizvodnja 200 tisoč parov, leta 1955 pa že 614.000 parov čevljev. Iz teh podatkov vidimo, da se je število izdelanih parov skoraj potrojilo v istih delovnih prostorih in pri skoraj istem strojnem parku. — Prav zaradi vedno večje proizvodnje so postajali delovni pogoji vedno težji in primanjkovati je začelo skladiščnih prostorov za reprodukcijski material in za končne izdelke. Podjetje je proti koncu leta 1957 dobilo posojilo iz zveznih, republiških in okrajnih skladov in s temi sredstvi zgradilo več kot 5000 kvadratnih metrov proizvodnih površin in si nabavilo nove stroje.

V rekonstrukcijskem elaboratu so predvidevali, da bo proizvodnja po dokončni obnovitvi narasla na 807.000 parov, vendar pa je zaradi izboljšanja tehnološkega procesa med obnovo in zaradi vzpodbudnejšega načina nagrajevanja dosegla proizvodnja že lani 895.000 parov, letos pa pričakujejo, da bodo izdelali 1.053.000 parov ali za celih 72 % več kot leta 1955.

Približno 90 % izdelkov proda podjetje preko svoje trgovske mreže, ki ima skoraj v vsakem večjem mestu svoje poslovalnice. Teh poslovalnic je sedaj že 88. 7 % proizvodnje prodajo v vzhodno in zahodnoevropske države, 3 % pa domačim odjemalcem.

Dohodek podjetja se bo zvečal od 1.478.000.000, pred rekonstrukcijo, na več kot 2.500.000.000 po rekonstrukciji.

Za obnovo in nabavo novih strojev so porabili 260 milijonov dinarjev in s tem denarjem zgradili tudi novo kotlaro in transformatorsko postajo. Marljiv delovni kolektiv se je rešil tudi najemniškega odnosa z velikim ameriškim koncernom, ki je čevljarskim tovarnam stroje izposojeval za visoke mesečne najemnine. Sedaj je podjetje odpovedalo najemno pogodbo in

si nabavilo nove stroje predvsem iz Zahodne in Vzhodne Nemčije, Amerike in Češke. Tako so spremenili tehnološki postopek in uvedli specializacijo, tako da imajo sedaj za vsako vrsto čevljev popolnoma samostojen obrat, ki izdeluje čevlje od cvikanja do kartoniranja. Tako so dosegli boljšo izrabo strojev, večjo produktivnost in boljšo kvaliteto izdelkov.

Ze pred tremi leti so začeli uvajati obračun po ekonomskih enotah, jeseni preteklega leta pa na osnovi tega obračuna še nagrajevanje po učinku, ki temelji na produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti kake eko-

nomske enote. Po uvedbi tega načina nagrajevanja se je povečala proizvodnja za 22 %, dohodek pa za več kot 40 %.

Podjetje je bilo v času rekonstrukcije v stalnih finančnih težavah, vendar kljub temu ni zanemarilo skrbi za izboljšanje življenjske ravni delavcev. V tem času so zgradili 17 družinskih stanovanj, v gradnji pa je še velika 20-stanovanjska hiša. Pravkar končujejo tudi adaptacijo obrata družbene prehrane, kjer bodo delavci dobili topli obrok in po potrebi tudi kosilo.

Novi obrat je začel z delom prav sedaj, ko praznujemo 10-letnico delavskega upravljanja in s tem najlepše proslavil 10-letnico izročitve tovarne v upravljanje delavcem.

Potrošniki, gospodinje preberite

Več kot leto dni je že, ko smo izvolili potrošniške svete za trgovine in pekarijo. Potrošniški svet trgovskega podjetja Preskrba je začel z dobro voljo in namenom, da bi pripomogel k izboljšanju trgovine v našem mestu. Vendar svet osmih ljudi ne more izražati želja vseh potrošnikov. Zato vabimo vse potrošnike, zlasti gospodinje, naj javno v našem listu, članom po-

trošniškega sveta, ali podjetju Preskrba, sporočajo svoje želje ali mnenja.

Trgovsko podjetje Preskrba je obnovilo že več lokalov, kar ugodno vpliva na trgovino samo, kakor tudi na potrošnike. Zlasti je bilo ustrezno vsem s preurejeno špecerijsko trgovino, ki je odprta neprekinjeno. V tej smo vedno hitro postreženi in blago je sveže. Zeleli bi samo,

da bi v tej trgovini dobili vedno vse, kar spada k špecerijskemu blagu in da bi bila tudi kvaliteta vedno dobra.

Da bi razbremenili prenatrpano trgovino z železnino, so premetili ves porcelan v galanterijsko trgovino. Ta rešitev po mnenju potrošniškega sveta ni najboljša in je svet predlagal, naj bi odprli samostojno trgovino s steklom in porcelanom in morda tudi z lesnino.

Za lokal z zelenjavo je potrošniški svet predlagal, naj bi ga poglobili, kolikor je mogoče.

Letos preurejajo špecerijsko trgovino, poslovalnico 7. Tu nameravajo urediti samopostrežno trgovino v manjšem obsegu. V večjih mestih so samopostrežne trgovine rentabilne. Po drugih mestih imajo že uvedeno dostavo blaga na dom. Potrošniški svet je predlagal podjetju, da bi to uvedli tudi pri nas, pa so predlog zavrnili. Prav zato bi radi zvedeli tudi za mnenje potrošnikov. Potrošniški svet predlaga še enkrat, da bi v tej novi samopostrežni trgovini lahko naročali blago, ki bi ga nam dostavljali na dom. S tem bi marsikatero gospodinjico razbremenili, trgovina pa bi se še bolj približala kulturnejši potrebi.

Potrošniški svet Preskrbe

Tudi upokojecev so se spomnili

Med povabljeni, ki so se udeležili otvoritve novega tovarniškega posloplja v tovarni Peko, smo bili tudi vsi upoko-

jenci tega kolektiva. Zaradi neke napake vsi upokojeenci niso dobili pismenih vabil, vendar pa je vodstvo podjetja po zvočniku objavilo, da so dobrodošli gostje tudi tisti, ki niso dobili vabil. Po zelo zanimivem programu se je upokojeenc, tov. Jože Vevor v imenu upokojeencev zahvalil za povabilo in čestital delovnemu kolektivu k tako velikemu uspehu. Nato smo si ogledali stari in novi obrat in se prepričali, da vodstvo tovarne, delavski svet, upravni odbor in sindikalna podružnica res lepo skrbijo za delavce.

Kolektivu tovarne še enkrat iskreno čestitamo in se jim zahvaljujemo upokojeenci tega kolektiva.

Upokojeenci

Glasbena šola ob zaključku šolskega leta

Glasbena šola je priredila dne 20. junija zaključni glasbeni večer, na katerem so sodelovali učenci vseh razredov. Pokazali so, da so sposobni nastopati pred javnostjo, kar je potrdil ta večer in tudi njihovi uspehi v letošnjem letu, saj je od 150. učencev bilo 38 odličnih in 81 prav dobrih.

Solski odbor izreka vse priznanje pedagogom za požrtvovalno in neumorno prizadevanje pri vzgoji naše mladine v glasbenem in socialističnem duhu, saj so žrtvovali precej prostega časa in so se nesebično trudili za razvoj glasbene ustvarjalnosti. Posebno zahvalo pa zasluži tov. ravnatelj Oton Zazvonil, ki je neumorno posvetil vse sile za napredek naše mladine, poleg tega pa je še požrtvovalno vodil pevski zbor in orkester DPD Svobode, da ne govorimo še o drugih funkcijah, ki jih je opravljal. Za vse se v imenu staršev toplo zahvaljuje

Solski odbor glasbene šole

OGLAS

Prireditveni odbor za izvedbo mednarodnih gorskih dirk sprejme grupo delavcev za dela na Ljubelju. Interesenti naj se zglasijo v pisarni Avto-moto društva v Trzinu. Plača po dogovoru.

Prireditveni odbor

Ne bilo bi napak uvesti prohibicijo za ...

Za mladino gre! Nedavno sem bil priča temu dogodku. Ni važno, kje, kdaj, ker to se lahko zgodi kjerkoli. Tudi to ni važno, kdo so mladinci, o katerih je govora, važno je, da so bili stari od 17 do 19 let. Vendar je prav, da se zaradi posledic, ki jih ima tako početje včasih tudi spregovori.

Zbrala se je družba treh mladih pobov, ki so si dali duška v tekmovalju pitja žganij pijač s tradicionalno napitnico — »Na zdravje!« Menim, da takšne medsebojne čestitke kaj malo pomenijo, saj vsak ve, da takšno početje, še posebno za mlado telo, prinese lahko kaj klavrne posledice in taka napitnica bolj zveni »Za bolezen!« Če bi se ta-

ki junaki potem vsaj umaknili domov, bi še šlo, tako pa zastrupljeni z alkoholom na razne načine kažejo svoja »junaštva«. Ti trije mladinci so še nadalje popivali v drugih gostinskih lokalih. Žalostno je, da gostinska podjetja, kaj malo pazijo, komu točijo, glavno jim je finančni efekt. Skratka, družba je tu poklicana, da varuje našo mlado rast pred takšnimi dejanji.

Morda ne bi bilo napačno, da bi uvedli neke vrste prohibicijo za mladoletnike, saj imajo še v polnoletnosti dovolj priložnosti, da se podajo v uživanje alkohola. Skratka tu gre za načelo:

ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU!

Spomnimo se

17. julija 1928 se je začel v Moskvi VI. kongres Kominterne. 1936 se je začela državljanska vojna v Španiji.

19. julija 1920 se je začel II. kongres Kominterne.

20. julija 1903 je bil v Beogradu ustanovni kongres SSDP. — 1919 se je začela splošna stavka solidarnosti jugoslovanskih delavcev proti intervenciji na Madžarskem in Rusiji.

21. julija 1948 se je začel v Beogradu V. kongres KPJ.

22. julija 1941 se je začela oborožena vstaja v Sloveniji.

25. julija 1867 je izšel v Hamburgu prvi zvezek Marksovega Kapitala.

27. julija 1941 začetek oborožene vstaje na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini.

1. avgusta 1937 je bil v gozdu Anin Dol pri Somboru ustanovni kongres KP Hrvat-ske.

2. avgusta 1903 se je začela Ilindenska vstaja makedonskega ljudstva. — 1921 je jugoslovanski parlament sprejel zakon o zaščiti države.

Sindikati - pobudniki

OBISKALI SMO JIH - POVEDALI SO

Letos praznujejo v vseh naših kolektivih 10-letnico delavskega upravljanja. Prav zaradi tega in ob našem občinskem prazniku smo obiskali nekaj predsednikov

sindikálnih podružnic in predsednikov delavskih svetov, ki so nam povedali marsikaj zanimivega iz življenja naših delovnih kolektivov.

Obsežen in zahteven program občinskega sindikalnega sveta Razgovor s predsednikom ObSS Viktorjem Kraljem

»Kakšen program ste sprejeli za letošnje leto?«

»Sprejeli smo obsežen in zahteven program za delo komisij in pripravili načrt za delo predsedstva in plenuma. Plenum je analiziral volitve v organe delavskega upravljanja in sindikalnih vodstev, obravnaval bo organizacijo kadrovske socialnih služb v podjetjih, polletne obračune gospodarskih organizacij, sistem in metode dela sindikalnih podružnic, zdravstvo in socialno zavarovanje, družbeni plan in proračun občine za prihodnje leto. Poleg tega bo plenum obravnaval vse tekoče probleme, ki bi se pojavljali.«

»Kakšni pa so načrti in delo predsedstva?«

»Predsedstvo občinskega sveta bo pripravilo osnovne misli za plenum in bo stalno skrbno spremljalo delo komisij, zasledovalo uresničenje želja volivcev pri gradnji objektov za družbeni standard, stalno podpiralo akcijo za gradnjo delavskega doma in si prizadevalo, da bi tudi v Tržiču ustanovili klub proizvajalcev. Predsedstvo bo razpravljalo še o nagrajevanju po učinku v posameznih podjetjih in obravnavalo metode in sistem dela naših sindikalnih podružnic.«

»Kako je z nagrajevanjem po učinku v naših podjetjih?«

»Najprej sta uvedli nagrajevanje po učinku naši največji tovarni Bombažna predilnica in tkalnica ter Peko, ki imata tudi največ strokovnega kadra. — V Runo, Tovarni kos in srpov, Lesno industrijskem podjetju, Pilarni in Tovarni lepenke ter Tovarni finega pohištva pa prav v tem času intenzivno delajo na tem, da bi prešli na plačevanje po učinku. Največja ovira pa je v teh manjših podjetjih pomanjkanje strokovnega kadra, ki naj bi pripravil vse potrebno za tako nagrajevanje. Čim manjše je neko podjetje, tem več težav ima in prav zato si bo Občinski sindikalni svet prizadeval, da bi ustanovili pri sekciji kluba gospodarstvenikov posebno skupino strokovnjakov, ki bi se ukvarjali samo z nagrajevanjem in pomagali manjšim podjetjem. Menim pa, da se moramo najprej s širokim krogom vodilnih ljudi iz tovarn dobro pomeniti o bistvu takega nagrajevanja, ker nekateri vodilni uslužbenci še vedno ne razumejo za kaj pravzaprav gre. Predvidevam, da bomo prve uspehe s tega področja zasledili v jeseni.«

»Kako pa je z organizacijo kadrovske socialnih služb v naših podjetjih?«

»Runo«: Stanovanjska problematika, rekonstrukcija in nagrajevanje po učinku

»Predsedniku sindikalne podružnice, tov. Ivanu Suštarju sem postavil kratko vprašanje:

»Kako je s stanovanjskim vprašanjem v vašem podjetju?«

»Vsi, delavci in vodilni uslužbenci podjetja, smo se zavedali, da je naša tovarna zastarela in da jo bo treba obnoviti. Zato pred rekonstrukcijo sploh nismo mogli resno pomisliti na gradnjo novih stanovanj za naše delavce. Imamo nekaj stanovanjskih problemov, ki so zelo pereči in jih bomo vsekakor morali kmalu rešiti. Precej nam je pomagala Bombažna predilnica in tkalnica, ki je dodelila nekaj stanovanj svojcem naših delavcev, en zelo nujen primer pa smo rešili z montažno hišo.«

»Kako pa je z rekonstrukcijo?«

»Obnovitvena dela so v polnem teku, dobili smo že vse na-

ročne stroje in za prihodnje leto nam ostane le še nekaj gradenj, ki pa bodo prav gotovo končane do leta 1961. Ta rekonstrukcija podjetja je za tako majhno podjetje, kot je naše, ogromno breme, vendar moramo težave, ki nas tarejo, prenašati in z marljivim delom pomagati, da jih bomo kar najhitreje odpravili. Če ne bi začeli z obnovo podjetja, ne bi mogli delati tako kot konkurenčna podjetja. Kam pa nas bi to pripeljalo, pa si lahko predstavljamo.«

»Kako daleč pa ste s pripravami za plačevanje delavcev po učinku in kako delite dohodek podjetja?« pa sem vprašal predsednika delavskega sveta tovariša Radona Floreta.

»Po sedanjem tarifnem pravilniku je približno 50% delovnih mest normiranih, ostale delavce pa plačujemo po času. Sedanji tarifni pravilnik je kar dober, razen nekaj pomanjkljivosti, vendar se že pripravljamo, da bi vsaj s 1. januarjem 1961 začeli plačevati delavce po učinku. Dohodek podjetja pa delimo tako, da damo 25,40% za plače delavcev, ostalih 74,60% pa razdelimo na sklade podjetja.«

»Kakšni pa so odnosi med delavskim svetom in upravo podjetja?«

»Ne morem reči, da bi bili odnosi slabi. Vsi si prizadevamo, da bi podjetje kar najbolje uspevalo. Najhujše težave imamo zaradi nabave surovin. Na domačem tržišču delijo kože na aukcijskih mestih, kjer jih največkrat zmanjka, če pa bi hoteli nabavljati kože iz uvoza, pa bi potrebovali velika devizna sredstva in tudi naša proizvodnja ne bi bila rentabilna.«

»Lepenka«: S složnim delom premagujemo vse

V Tovarni lepenke sem najprej obiskal tovariša direktorja in ga povprašal, kako je nov sistem nagrajevanja vplival na povečanje proizvodnje. Tovariš Markelj je povedal, da že od 1. januarja 1960 plačujejo po enoti proizvoda in da se je proizvodnja v teh mesecih dvignila za 20,75%, če jo primerjamo s proizvodnjo v lanskem letu. Kako vpliva plačilni sistem na proizvodnjo, vidimo v tem, da se je proizvodnja toliko dvignila samo zaradi novega načina nagrajevanja, brez povečanja števila delavcev ali nabave novih strojev. 35% dohodka dajo za osebne dohodke delavcev, ostalo pa razdeli delavski svet po potrditvi zaključnega računa na sklade podjetja.

»S kakšnimi problemi pa se srečava sindikalna podružnica,« sem vprašal predsednika podružnice, tovariša Antona Behka.

»Problemov imamo dosti, vendar jih složno rešujemo. Sindikalna podružnica, delavski svet, upravni odbor in uprava podjetja razpravljajo o vseh važnih vprašanjih in vodstvo vedno

upoštevata predloge delavcev. — Menim, da bomo s složnim delom najhitreje rešili vse probleme, saj vsak delavec ve, da bo z boljším delom več zaslužil, več pa bo imelo tudi podjetje. Ker sindikati pospešujejo akcijo za uredbo kadrovske socialnih služb, je naša sindikalna podružnica imenovala kadrovske soc. komisije, ker v našem podjetju ne bi mogli imeti posebnega oddelka za to službo.

Povem naj vam še, da so volitve v nov delavski svet bile res demokratične in da so se delavci zelo zanimali, koga bodo volili. Tisti člani odbora sindikalne podružnice, ki smo se udeleževali seminarja o delavskem samoupravljanju, pa bomo na sestankih seznanili člane novega delavskega sveta z bistvom delavskega upravljanja in jim tako pomagali pri njihovem delu. — Sploh je pri nas tako, da težko ločimo seje delavskega sveta ali sindikalne podružnice, ker povsod obravnavamo iste probleme, najvažnejši pa je seveda problem rekonstrukcije.«

Za občinski praznik čestitata upravni odbor in uredništvo

TRŽIŠKEGA VESTNIKA

napredka v kolektivih

»BPT«: Ženski problem in 75-letnica podjetja

Sredi dela sem zmotil predsednika sindikalne podružnice našega največjega kolektiva, vendar mi je kljub temu ljubizno odgovoril na moja vprašanja in mi posredoval vrsto podatkov.

»Tovariš Marjan Pernuš, v vašem podjetju je zaposlenih veliko žensk. Ali mi lahko poveste, kakšni problemi se zaradi tega pojavljajo v vašem kolektivu?«

»Plan zaposlene delovne sile je pri nas 1600, vendar ne dosežemo te številke. Od tega je 69% ženske delovne sile, ki dela v dveh ali celo v treh izmenah. V treh izmenah dela 470 ljudi, od tega pretežno ženske. Nočna izmena je predvsem v predilnici, do sedaj je bila tudi v pripravljalnici tkalnice, vendar smo jo zaradi nabave novih modernih strojev odpravili. V predilnici nočne izmene še ne moremo ukiniti, ker tkalnica naredi več, kot zmore predilnica. Z rekonstrukcijo predilnice pa bo pri tanjši niti preje produkcija večja kot sedaj v treh izmenah in bo takrat nočna izmena lahko odpadla. Vodstvo podjetja se trudi, da bi delo organizirali tako, da bi kar najmanj ljudi delalo ponoči.«

»Letos praznuje vaše podjetje 75-letnico obstoja. Povejte mi, prosim, kakšna bo proslava in kako se nanjo pripravljate?«

»Največji praznik, ki ga bo letos praznoval naš kolektiv, je res 75-letnica tovarne. Za izvedbo proslave smo izvolili poseben pripravljalni odbor, ki mu predseduje tov. Milan Ogris. Proslava bo precej obširna. Zadnji teden v juliju bo tekmovalje gasilskih društev tekstilnih podjetij iz vse Slovenije. V tednu pred proslavo bodo razne športne

pridreditve v odbojki, nogometu, šahu in drugih panogah. 19. avgusta zvečer pa bo slavnostna akademija v Cankarjevem domu, kjer bodo razglasili tudi rezultate športnih tekmovalj. 20. avgusta bo dela prost dan. Ob sedmih zjutraj bo slavnostna seja delavskega sveta, potem komemoracija pri spomeniku žrtev II. svetovne vojne, sledil bo sprejem pionirjev iz vseh šol občine, sprejem gostov in upokojevec podjetja. Ves ta dan bo možen ogled tovarne za občane in tuje goste. Popoldne bo veliko slavlje v parku. Naše podjetje bo izdalo Zgodovino tržiškega tekstilstva v 2000 izvodih.

Za ta veliki dogodek smo pripravili tudi nagrade za vse delavce in upokojece našega podjetja. 25 odstotkov bo šlo iz sklada za osebne dohodke, 75 odstotkov pa iz sklada skupne porabe. Delavci, ki so v podjetju manj kot 5 let bodo prejeli za nagrado 81,25 odstotkov mesečne plače, tisti, ki so v podjetju od 5 do 10 let 92,5 odstotka plače, tisti pa, ki so zaposleni nad 10 let pa 100 odstotkov plače.

Delavci, ki so vstopili v tovarno letos, pa bodo prejeli po 900 dinarjev za vsak mesec službovanja. Nagradili bodo tudi upokojece tega podjetja, posebno nagrado pa bo dobila 87-letna Franciška Šter, ki je najstarejša upokojenka in je nosila pred 75 leti opeko, ko so gradili tovarno. Podjetje bo povabilo na proslavo tudi predstavnike tekstilnih podjetij iz Madžarske, Poljske, Sovjetske zveze, Italije in Zahodne Nemčije. Pokrovitelj proslave pa je Centralni odbor sindikata tekstilnih, usnjarskih in gumarskih delavcev Jugoslavije.«

delavce po novem tarifnem pravilniku od prvega polletja letošnjega leta dalje. Nov pravilnik

je bolj stimulativen in prav gotovo se bo povečala proizvodnja in s tem finančni efekt podjetja.«

»Tovarna kos in srpov«: Izvoz

»Zanima me predvsem vprašanje vašega izvoza?«

Na to vprašanje mi je odgovoril tov. Pančur takole: »Naše podjetje je med tistimi, ki izvažajo v največ držav. V 18 držav Evrope, Afrike, Azije in Amerike izvažamo kose, mačete, pleskarske lopatice in drugo ročno orodje. Povpraševanje po kosah pada, ročnega orodja pa bi lahko prodali mnogo več.«

»Letos praznuje vaše podjetje 10-letnico delavskega upravljanja. Kako se pripravljate na ta dogodek?«

»Desetletnico prvega našega delavskega sveta bomo slovesno proslavili 3. septembra, ko bo velika proslava s kulturnim sporedom. Takrat bomo podali tudi kratak obračun dela in uspehov naših samoupravnih organov.«

Pilarna »Triglav«: Rešiti se moramo gospodarskih težav

Na vseh področjih delaven in marljiv je predsednik delavskega sveta pilarne, tov. Sašo Golmajer.

»Menda vaše podjetje še vedno plačuje anuitete?«

»Res je! Še vedno plačujemo anuitete za novo tovarniško poslopje, v katerega smo se vselili že pred šestimi leti. Prav zaradi teh anuitet ne moremo graditi stanovanj, ki bi jih naši delavci tako potrebovali. Od 60 delavcev, kolikor jih je zaposlenih v naši tovarni, tudi en sam delavec nima res dobrega stanovanja v kaki novi stanovanjski hiši.«

»Kako pa mislite rešiti ta pereč problem?«

»Naš osnovni proizvod so pile, pri katerih pa je malo dobička, ker druga konkurenčna podjetja izdelujejo tudi druge artikule, s katerimi dobro zaslužijo. Tako smo tudi pri nas začeli razmišljati o uvedbi novih proizvodov in bomo začeli izdelovati žage za železo. S tem novim proizvodom mislimo ustvariti nekaj več dobička. Lani je kolektiv v cellem letu ustvaril okrog tri milijone dinarjev dobička, od katerih smo dali dva milijona za anuitete, ostali milijon pa razdelili na sklade, ki so kaj revni.«

Čimvečjemu številu delavcev omogočimo letovanje

V kratkem, a zelo zanimivem razgovoru s tajnico Občinskega sindikalnega sveta, tov. Marijo Karo, sem zvedel za veliko problemov, ki nastajajo, ko govorimo o razvoju delavskega turizma.

»Tovarišica tajnica, povejte mi, prosim, kaj je sindikalni svet letos že storil za napredek delavskega turizma?«

»Do sedaj so naša podjetja skrbela za oddih delavcev tako, da so uredila v obmorskih krajih počitniške domove ali pa weekend naselja. Sedaj ima počitniške točke samo pet sindikalnih podružnic, in sicer: Bombažna predilnica in tkalnica, Peko, Runo skupno s Tovarno kos in srpov in sindikalna podružnica Občinskega ljudskega odbora in Komunalne banke. Ostale sindikalne podružnice pa so odvisne od teh petih tako, da se jim priključijo, če je dovolj prostora. In prav zaradi tega je začel Občinski sindikalni svet misliti na ustanovitev počitniške skupnosti, ki bi zagotovila cenena letovanja čimvečjemu številu delavcev in njihovih svojcev. Vendar je letos turistična sezona že v polnem teku in zato nismo storili še nič konkretnega.«

»In kaj mislite storiti?«

»Sprejeli nismo še nobenih dokončnih sklepov, imeli pa smo in bomo še imeli vrsto razgovorov, tako da bi se že drugo leto pokazali sadovi naših prizadevanj.«

»Kako pa je z načinom regresiranja letovanj?«

»Letos so pri nas podjetja začela regresirati letovanja tudi tistim delavcem, ki so preživeli svoj oddih v počitniškem domu kakšnega drugega podjetja. Ta način je zelo smotern, saj je pri nas zaposlenih veliko svojcev v različnih podjetjih. Do sedaj so ti ljudje lahko letovali za znižano ceno samo v počitniškem domu podjetja, v katerem so zaposleni, sedaj pa podjetja omogočijo tudi delavcem iz drugih tovarn, da za enako ceno preživijo dopust v njihovem domu. Tako je prišlo do medsebojnega regresiranja, ki se je dobro obneslo. Sindikalni svet bo sklenil z vsemi podjetji pogodbo o medsebojnem regresiranju.«

»Ali imate mogoče podatke, koliko ljudi iz naše občine bo letos letovalo v počitniških domovih ob morju?«

»Teh podatkov Občinski sindikalni svet še nima, vendar pa imamo komisijo, ki se bavi s problemi delavskega turizma in (Nadaljevanje na 6. str.)

»LIP«: Združitev s Tovarno finega pohištva bi bila koristna za obe podjetji

Tov. Franc Dolžan je v podjetju dobrega pol leta, vendar mu je kolektiv že zaupal vodstvo sindikalne podružnice. Vprašal sem ga, kaj misli o združitvi s Tovarno finega pohištva in kako daleč je že ta stvar.

»Delavski svet in sindikalna podružnica sta imela sejo in postavila komisijo, ki bo skupaj s komisijo iz tovarne finega pohištva proučila problem združitve. Predvsem pa mislimo, da bi bilo najbolje, če bi dobili kredit in bi iz obeh podjetij ustanovili nek večji lesni kombinat. Združitev je nujno potrebna zaradi tovarne finega pohištva, ki je zelo zastarela in nima prostorov, v katerih bi lahko organizirala sodobnejšo in rentabilnejšo proizvodnjo. Združeni podjetji bi bolje gospodarili in tudi finančni uspeh bi bil boljši.«

»Kako daleč pa ste že z uvedbo nagrajevanja po učinku?«

»Nagrajevanje po učinku je bilo v našem podjetju težko vpeljati, vendar bomo izplačevali

Demokratska izbira kandidatov in veliko zanimanje za volitve

Pred nedavnim je bil v sajni dvorani Občinskega ljudskega odbora plenum Občinskega sindikalnega sveta, na katerem so obravnavali in analizirali volitve v delavske svete. Ugotovili so, da je bila izbira kandidatov za volitve, kakor tudi volitve same skrajno demokratična.

Volitve so povsod pripravljali zelo prizadevno, zakonito in članke kolektivov so sproti seznanjali s pripravami.

Novo delavske svete in upravne odbore so volili v 19 podjetjih, kjer so ponovno izvolili v organe delavskega upravljanja 233 članov, 187 pa je na novo izvoljenih. Med izvoljenimi je 106 žena, 73 mladincev, od skupnega števila izvoljenih pa je kar 331 delavec. Torej vidimo, da so se člani kolektivov zavedali, da volijo predstavnike res v Delavske svete. V vseh kolektivih so izvršni odbori sindikalnih podružnic predhodno pripravili kandidatne liste in te

liste so brez popravkov osvojili v 18 podjetjih.

Iz končnih rezultatov volitev pa vidimo, da je v novoizvoljenih svetih še vedno premalo žensk, če pomislimo na veliko zaposlenost ženske delovne sile v naših podjetjih. Vendar pa moramo vedeti, da so žene poleg redne zaposlitve še vse preveč zaposlene doma in so delovni kolektivi in občina še premalo storili, da bi razbremenili žene-delavke, ki bi se potem lahko posvetile tudi političnemu življenju.

Ker je v novih delavskih svetih, upravnih odborih in izvršnih odborih sindikalnih podružnic toliko novih članov, bo potrebno misliti na neko tako organizacijo izobraževanja, da bodo člani teh samoupravnih organov pridobili tako znanje, ki ga bodo s pridom uporabljali v praksi. Da pa bo izobraževanje res uspešno in tudi učinkovito, pa se morajo kolektivi bolj povezati z Delavsko univerzo, ki je tista ustanova, ki nudi delavcem res znanje, ki ga potrebujejo.

Mično naselje z majhnimi prikupnimi hišicami se vsakemu tako priljubi, da ga težko zapušča. Ob odhodu vsakdo sklene: še bom prišel!

Kuharice z velikimi obroki skrbijo, da so dopustniki vedno siti in zato tudi dobre volje...

In kako dopustniki preživljajo brezskrbne dni? Seveda vsakdo prebije največ časa ob morju ali v njem, saj se mrzla kopel v

vročih dneh zelo prileže. V večernih urah največ ljudi zapusti!

'Ali ni dobra ideja? Tako prevozno sredstvo si je omislil upravnik za dovažanje blaga iz mesta

SONCE • VODA • ZRAK

Kaj se bolj prileže delavcu, ki enajst in pol mesecev trdo dela in streže stroju, kot lep počitek v vročih julijskih ali avgustovskih dneh nekje ob našem lepem modrem Jadranu. Stevilna so naselja slovenskih delovnih kolektivov ob jadranski obali. Kdo bi jih sedaj še mogel prešteti?

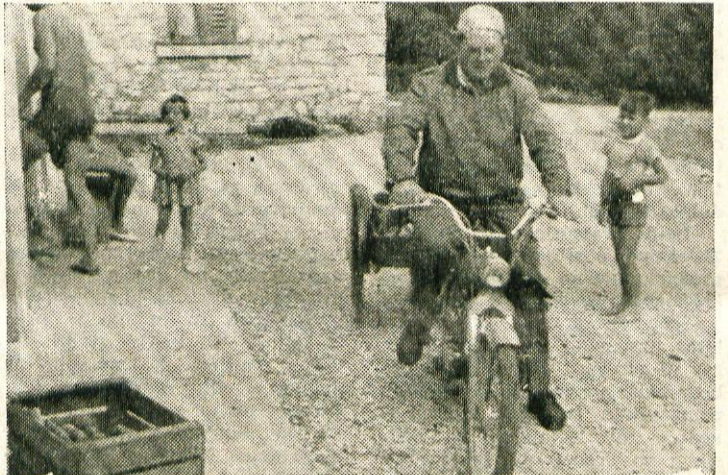
Tudi tržiška podjetja niso pustila v nemar skrbi za delavca in postavila so si počitniške domove in campe v Crikvenici, Poreču in Umagu, kjer preživljajo svoj letni oddih delavci iz Runa in Tovarne kos in srpov.

Umag je prijazno mestece ob zahodnoistrski obali s precej razvitim turizmom in industrijo. Prelepa je okolica mesta in prav zato so številni delovni kolektivi izbrali ta kraj za svoja počitniška naselja. Na rtiču za hotelom Beograd je nešteto weekend hišic in šotorov, ki v senci borov tvorijo pravo pravljico mestece. Tisti, ki prvič pride v Umag, kar težko najde tržiško naselje.

Pred lepo stavbo, v kateri sta kuhinja in jedilnica, v polkrogu stoji majhna zelena in rdeča hišica, ki skoraj vsak teden menjajo lastnika.

Vsi, ki v Umagu skrbijo, da bodo dopustniki teden ali deset dni res lepo in brezskrbno preživeli, se na vso moč trudijo, da bi ustregli ljudem, ki pa so včasih kar preveč zahtevni. Tov. Zaletel, ki je upravnik in hkrati ekonom campa, ima dela čez glavo in ga najdemo v kuhinji, ali v njegovi «pisarni» še tudi ob 11. zvečer, ob petih drugo jutro pa je že treba začeti. Vsak dan se po večkrat odpelje z mopedom in prikolico v mesto in se otovorjen vrača.

Tudi kuharice nimajo nič manj dela, saj vsak dan kuhajo približno za 80 ljudi, so pa samo tri. Glavna kuharica, tov. Hrastova, je potožila, da je dela za tri kar preveč in da bi potrebovali vsaj še eno. Tovarna Runo je že junija kupila velik hladilnik, ki je za kuhinjo velika pridobitev, saj se meso ne pokvari tako hitro.

camp in odide v bližnjo restavracijo ali v mesto, kjer nihče ne zgreši poznane gostilne Tik-Tak, ki slovi po dobrih ribicah in pristnem vinu.

Seveda pa vsakdo preživi te dni tako, kakor mu je najbolj všeč in pač tako, da se vrne na svoje delovno mesto v tovarno zdrav in spočit.

Omogočimo delavcem letovanja

(Nadaljevanje s 5. str.)

nam bo po končani sezoni prav gotovo pripravila izčrpno poročilo o letovanju delavcev.

»Ali morda sindikalni svet misli na ustanovitev počitniškega doma, ki bi se ga lahko posluževali člani sindikatov iz vse občine, ne glede kje so zaposleni?«

»Občinski svet ne misli postavljati počitniškega doma, priporoča pa podjetjem naj raje gradijo domove, kot pa, da postavljajo weekend naselja, ki niso več najboljše oblika letovanja in izkazalo se je, da so tudi stroški s takimi naselji večji.

Sicer pa sindikati zastopamo mnenje naj bi dali regres vsakemu delavcu, ne glede kje letuje. Samo tako bi res še bolj pospešili delavski turizem in omogočili vsem delavcem cenena letovanja tako, da bi po dopustu še z večjim poletom prišli za delo in ustvarjali skupnosti in sebi lepše življenje.«

Tov. Hrastova ni bila mačehovska; pečenko nam je sekala kar s sekiro

Po dobrem kosilu se prileže počitek v senci pred hišicami

RAZPIS

Ravnateljstvo osnovne šole Heroja Grajzerja razpisuje mesto hišnika (šolskega sluga). Nastop službe 1. septembra 1960. Prošnje pošljite ravnateljstvu do 15. avgusta 1960.

Ravnateljstvo osnovne šole heroja Grajzerja

Ob zaključku šolskega leta na vajenski šoli

Če od starostne dobe 78 let tržiške vajeniške šole odštejemo 5 let iz prve ter 5 let iz druge svetovne vojne, ko na šoli ni bilo pouka, smo vendarle uspešno zaključili 68. delovno šolsko leto vajeniške šole. Obenem pa smo z vztrajnim delom za dvig splošne in strokovne izobrazbe mladine praznovali tudi 35-letnico, odkar je takratni ravnatelj meščanske in obrtne šole Albin Lajovic vpeljal na šoli ločen pouk za čevljarstvo-oblacilno ter lesno-kovinsko stroko.

Zaradi reorganizacije strokovnega pouka v zadnjih letih sta ostali na naši vajeniški šoli le še kovinska in čevljarstva stroka ter je bil pouk letos zadnjikrat celo leto za vse tri razrede. — S prihodnjim šolskim letom bo uveden periodični pouk po tri mesece za vsak razred, kar bo brez dvoma boljše, tako za vajence, kakor za industrijo in obrt.

Letos so bili zaključni izpiti od 20. do 22. junija. Od 15 vajencev kovinske in čevljarstva stroke so izdelali trije z odličnim, 10 s prav dobrim in 2 z dobrim uspehom. Iz drugega razreda, kjer je bilo 9 vajencev čevljarstva stroke z dveletno učno dobo, sta izdelali dve z odličnim, 3 s prav dobrim, 3 z dobrim in 1 z zadostnim uspehom.

Razstave so na naši šoli že tradicionalne in smo tudi letos razstavili risbe dnevnikarja dela

in izdelke vajencev v obeh naših učilnicah. Razstavo je obiskalo mnogo ljudi, pogrešali pa smo nekaterih, ki bi si po svoji funkcijski in službeni dolžnosti vendarle morali ogledati razstavo že zaradi izpodbude mladine k delu in učenju, kritike in nasvetov za bodoče delo.

V oddelku za kovinsko stroko so bili poleg risb in izdelkov razstavljeni tudi učni predmeti za predvojaško vzgojo, rekviziti planinskega odseka, ki ima 33 članov ter Počitniške zveze, ki ima 48 članov.

Ce bodo občinski ljudski odbor, obrt in industrija tudi v bodoče naklonjeni vajeniški šoli, tedaj bomo leta 1962 uspešno dočakali 80-letni jubilej obstoja te šole.

Vsem, ki so po zaključnih izpiti zapustili našo šolo, naročamo, naj skrbje še za nadaljnjo strokovno izobrazbo, da se bodo na svojih delovnih mestih z znanjem in vestnim delom uspešno uveljavljali in pokazali, da so vredni naslova kvalificiranega delavca.

Našo željo naj tudi podjetja upoštevajo. Izučena delovna sila naj ima prednost pred priučeno. Kakor povsod po svetu, tako moramo tudi pri nas vodilni kader v industriji dobivati le iz strokovnih šol, to je iz vajeniških in srednje tehničnih šol.

Andrej Tišler

M O Z I A I K

Nedavnemu uspehu mladih tržiških kegljačev na prvenstvu Slovenije je sledilo na minulem mladinskem državnem prvenstvu v Zagrebu ponovno preseženje, saj so Jereb, Anton Pavšek in njegov brat Marko povsem zaslužno osvojili naslov ekipnega mladinskega drž. prvaka. Uspeh je bil viden neposredno po zadnjih odličnih lučajih mladih Tržičanov, ki so v moštveni konkurenci podrla 1195 kegljev. Med posamezniki je bil v moštvo novega državnega prvaka najboljši Jereb s 417 podrtimi keglji, medtem ko sta Anton in Marko Pavšek podrla 394 oziroma 384 kegljev. — Čestitkam ob osvojitvi naslova državnega prvaka se pridružuje tudi športno uredništvo našega lista!

Na nedavnih mednarodnih avto-moto dirkah za »Nagrada Jadrana« v Opatiji je Ivan Podrekar v nacionalnem razredu motorjev kategorije do 250 ccm osvojil odlično četrto mesto s povprečno hitrostjo 101,300 km na uro, kar predstavlja nedvomno solidno uvrstitev, če upoštevamo, da je bila ravno v omenjeni kategoriji motorjev domače proizvodnje zbrana na startu dejansko vsa elita naših najboljših motociklističnih vozačev. Proga je bila dolga 60.000 metrov. Prvo mesto je po pričakovanju osvojil državni prvak

Leon Pintar pred Ljubljanačnom Čudnom, Dragičem in Podrekarjem. Na nasprotni strani preseneča zadnje mesto Stanka Stepančiča v tekmovalju motorjev do 125 ccm, kjer je z dvema krogoma manj običal na začetju nastopa najlažjih motorjev na opatijski prireditvi.

V informativni biro letošnjih ljubeljskih dirk so prispele že prve prijave starih znancev, in sicer so definitivno prijavljeni že: znani zapadnonemški vozač, osmoplasirani z lanskoletne prireditve Erich Wünsche, nadalje Magnus Manfred, ki bo nastopil s »Patonom« 125 ccm, v razredu motorjev do 250 ccm Kurt Gut hier na »NSU«, ter na motorju enake proizvodnje tudi njegov rojak Andreas Klaus, ki bo nastopil še v kategorijskem razredu do 350 ccm z »Nortonom«, kjer se mu bosta pridružila še prva Nizozemka na naših motociklističnih prireditvah Son Martinus z »AJS« in Sijs Oosterban na »Nortonu« najnovejše izdelave, s katerimi bodo nastopili tudi vsi ostali tekmovalci. Omenjena gosta iz daljne dežele cvetja bosta sodelovala v dirki motorjev 500 ccm, medtem ko je za kategorijo motociklic, kjer pričakuje prireditelj nedvomno izredno zasedbo, prijavljen švicarski par - Remund Kurt s sovozačem Rudijem Müllerjem. Med avtomobilisti velja omeniti v prireditvenem nastopu športnih avtomobilov Švicarja Beerja s »Porschejem«, ing. Schorga, sicer starega znanca ljubeljskih zavojev in Kurta Ahrensa iz Zahodne Nemčije. — Po predvidevanjih bodo na letošnjih dirkah sodelovali tekmovalci Avstrije, Zah. Nemčije, Italije, Nizozemske, Francije, Velike Britanije, Finske, od koder prihajata dva zastopnika, Švice, dogovori pa se še vedno vodijo z nekaterimi posamezniki, kjer bo med avtomobilisti posebna atrakcija Rodezijec Fraser, zmagovalac Opatije 1960.

NESPORAZUM

»Če vam delo ne bo šlo od rok, bom prisiljena najeti drugo sobarico!«

»Kako ste dobri, gospa! Če bom imela pomočnico, bom prav zadovoljna s to službo!«

Prizor iz I. dejanja — Babica pripoveduje vnukoma Anki in Jožetu ter vaški mladež z Zelenim Jurijem

Uspela izvedba mladinske spevoigre „Bajka o slavcu“

V počastitev Dneva mladosti in za zaključek šolskega leta je pionirski odred osnovne šole heroja Grajerja uspešno izvedel spevoigro »Bajka o slavcu« — skladatelj Viktorja in Rafka Fabijanija na besedilo Martine Bidovčeve. Ta mladinska spevoigra je bila uprizorjena kar petkrat in je lep prispevek k dopolnitvi kulturnega dela v Tržiču, ki je zlasti v zadnjem času precej nazadovalo. Uresničitev takšnega obširnega dela terja od prireditelja mnogo skrbnih priprav, vztrajnosti in mnogo žrtvovanja prostega časa. Tudi te igre bi ne bilo, če ne bi bilo med nami nekaj aktivnih prosvetnih delavcev, ki prevzamejo tudi takšne naloge. Zato je prav, da se jih spomnimo in jim izkažemo hvaležnost in priznanje za uspešno izvedbo igrice.

Pobudnik in najpožrtvovalnejši sodelavec je bil tov. Mirko Brejc, ki je prevzel režijo, pre-

skrbel, da so igralci dobili besedilo, imel številne vaje in preskrbel primerno garderobo. Njemu sta pomagali tovarišici Brejčeva in Vera Zupan, ki sta z navsveti in z raznimi zamislami pri izdelavi oblačil prispevali svoj delež.

Tov. Hugo Vesely je prevzel celotno glasbeno vodstvo. — Iz klavirskega izvlečka je moral instrumentirati vse pesmi in orkestralne vložke. Dirigiral je skrbno in tako posredoval poslušalcem prijetno glasbo, polno pravilničnega žanra in mladostnega zanosa. Tov. Petkova pa je naštudirala z igralci vse pevске vložke in vse solistične pevске vloge, ki jih je poživiljal dinamični potek igre.

V tej igri smo videli nekatere igralce, ki so svojo nalogo dobro izpolnili in bodo lahko postali dober kader za kasnejše udejstvovanje v ljudski prosveti. Vnuka Anko in Jožeta sta prav prijetno in vedro odigrala Irena Perko in Marjan Hočevnar. Prijeten lik je ustvarila vila Jasna (Veronika Šorn), ki je s svojo milino bila prava podoba pravilničnega sveta. Pipapolonica, ki jo je odigrala Ema Kokalj, je še prav posebej navdušila občinstvo z neprisiljeno in sproščeno igro in vse kaže, da je talentirana. Cekinčka Jana Dekleva in Rozi Zupan sta lepo in dinamično odigrali svoji vlogi. Čmrlja Janez Kopač in Marjan Sinkovec ter čebelici Breda Bertonec in Marija Stepišnik, pa murna Mitja Koren in Danilo Šucin ter cvetnice Jožica Perk-

Marija Ovsenar, Olga Peharc, Ana Dragoš, Marija Planinc in Bogomila Hladnik so s svojo igro prispevali k slikovitosti dogajanja. Prav ljubke so bile tudi kresnice Marija Poljanšek, Silva Kuzmič, Irena Brejc in Darja Krystufek. Prijetno sta učinkovali skupini vaška mladež z Zelenim Jurijem in pa skupina »besičev«.

Kot gosta DPD Svoboda sta sodelovala Lojze Zavelcina kot Veter in Karel Stucin v vlogi vodje »besičev«. Babico je kreirala tov. Rafaela Sitarjeva.

Igra je vsekakor uspela, želeli je samo, da se takšno delo nadaljuje in tako lahko upamo, da nam bo mladina ob podpori svojih vzgojiteljev in ostalih kulturno prosvetnih delavcev spet pripravila kakšno presenečenje, za kar jim bomo hvaležni.

POSREDOVANJE

Gostinsko podjetje Tržič sprejme več strežnega osebja za dan ljubeljskih dirk, 14. avgusta na Ljubelju. Strežba bo v paviljonih na Ljubelju, v restavraciji Pošta in v gostilni Bistrica.

Interesenti, ki imajo veselje do strežbe, naj se prijavijo do 10. avgusta upravi Gostinskega podjetja v restavraciji »Pri pošti«, I. nadstropje levo. Plača po dogovoru.

ZA OBČINSKI PRAZNIK ČESTITAJO

Občinski ljudski odbor Tržič
Občinski komite ZKS Tržič
Občinski odbor SZDL Tržič
Občinski odbor ZB NOV Tržič
Občinski odbor ZROPJ Tržič
Občinski komite LMS Tržič
Občinski sindikalni svet Tržič

**Bombažna
 predilnica
 in tkalnica**

Tržič

Kolektiv BPT Tržič obljublja ob 75-letnici svojega obstoja, da bo še vnaprej proizvajal kvalitetne bombažne tkanine: surove in beljene v širini od 70 do 200 cm, industrijsko prejo do številke Nm 50, prejo za domačo obrt in sicer mulle, double, knitting in hardwater.

Obenem čestita vsem odjemalcem k občinskemu prazniku občine Tržič.

KOOPERATIVA

EXPORT-IMPORT

LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA ULICA 4

Telefon!

uprava 21-053

hiš. centr. 20-377, 20-021

IZVAŽA: mehak in trd rezan les, gozdne
sortimente in lesne finalne izdelke
ter izdelke domače obrti

UVAŽA: pluto in izdelke iz plute

Trgovsko in uvozno
podjetje za doma-
čo in umetno obrt

DOM

LJUBLJANA
Mestni trg 24

Poslovalnice: Kardeljeva ulica 4
Cankarjeva cesta 6
Trg revolucije 5
Miklošičeva

Sezonska trgovina Bled zajame
domačo in umetno obrt Slovenije

Tovarna železnikov
vozil

„BORIS KIDRIČ“ Maribor

Izdeluje, obnavlja in popravlja
raznovrstna železniška vozila

Zgrajena 1863. leta

SLOVENIJALES

PODJETJE ZA IZVOZ LESA IN LESNIH IZDELKOV

LJUBLJANA, BEETHOVNOVA 11

izvažata
in prodaja
na domačem
trgu
vse vrste
lesa in
pohištva

Čestitamo
k občinskemu
prazniku
Tržiča

Peko

**tovarna
obutve**

Tržič

PO KONČANI
REKONSTRUKCIJI
BOMO SE
IZBOLJŠALI
KVALITETO

**Tržiška
tovarna
kos in
srpov
Tržič**

**Tovarna pil »TRIGLAV«
Tržič**

priporoča kvalitetne izdelke

**Tovarna finega pohištva
Tržič**

je vodilna v kvaliteti

**Komunalno podjetje
Tržič**

izvršuje vsa dela hitro in solidno

Gradbeno podjetje Tržič

izvršuje vse visoke in nizke gradnje ter se
vsem investitorjem priporoča

**Komunalna banka
Kranj, podružnica Tržič**

Varčevalci zaupajte svoje prihranke banki, ki
vam jih ugodno obrestuje

**Gozdno gospodarstvo
Kranj**

z gozdnimi obrati Tržič, Jezersko, Škofja Loka
in Kranj ter s transportnimi in gradbenimi
obrati

Pekarija Tržič

vam nudi kvalitetne izdelke

**Trgovsko podjetje
„Runo“ Tržič**

se priporoča s poslovalnicami v Tržiču, Jese-
nicah, Škofji Loki in Mokronogu

Lesno industrijsko podjetje

LIP Tržič sprejme v službo več delavcev
težakov za dela v skladišču

Tovarna usnja

Runo Tržič

Izdeluje: telečji, goveji boks v vseh barvah,
goveji plastik boks v modnih barvah in druge
kvalitetne vrste usnja

Tovarna lepenke Tržič

proizvaja belo lesovinasto lepenko v priznani
najboljši kvaliteti za izdelavo razne embalaže

Trgovsko podjetje Ljubelj

se priporoča. — V naših poslovalnicah boste
postreženi hitro in solidno

Trgovsko podjetje Preskrba Tržič

Naše trgovine so vedno najboljše založene

Kino Tržič

Obiskovalci kina boste že vnaprej zadovoljni
z našim sporedom

<p>Sap-turist Ljubljana Mehanična delavnica Tržič</p>	<p>Zdravstveni dom Tržič</p>	
<p>Franc Bohinc Izdelovalnica otroških čevljkov Tržič, Cankarjeva 11</p>	<p>Knjigarna Tržič</p>	
<p>Mesarsko podjetje Tržič</p>	<p>Kmetijska zadruga Katarina Slap</p>	
<p>Oblačila »Novost« Tržič</p>	<p>Košir Cena gostilna Tržič</p>	<p>Zadružna poslovna zveza VIS Tržič, Blejska c.</p>
<p>Brodar Greta Tržič</p>	<p>Tobak Kranj; podružnica Tržič</p>	
<p>Lekarna Tržič</p>	<p>Jernej Naglič Tržič</p>	
<p>Kleparstvo, vodno instalaterstvo ključavničarstvo Tržič</p>	<p>Golob Anton pečar</p>	<p>Gostilna pri Krvinu Slap</p>
<div data-bbox="211 2021 763 2185" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="938 2045 1488 2300">izhaja v 13.000 izvodih trikrat tedensko in je najbolj bran časopis na Gorenjskem. Na njegovih straneh lahko berete reportaže, komentarje, novice doma in po svetu, šport, redni program RTV in zlasti obvestila o uspehih, o življenju in delovnih izkušnjah kolektivov in organizacij pri nas. Vsak naročnik je socialno zavarovan. Zato berite in naročajte »Glas Gorenjske«!</p> <p data-bbox="216 2312 768 2369">Vse informacije dobite v podružnici Glasu Gorenjske v Tržiču (Turistično društvo Tržič)</p>		